

NEWSLETTER

SZIF

STÁTNI ZEMĚĎLSKÝ
INTERVENČNÍ FOND
KVĚTEN / ČERVEN 2026

03

**S náhledem do terénu:
SZIF začal využívat drony**

**Dotace podporují biodiverzitu
v českých lesích**

**ÚKZÚZ ve službách českého
zemědělství**

**Farmářky: První krok
je v podnikání to nejtěžší**

**Czech Food Expo 2026
a Naše pole 2026**

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dlouhodobě hledáme cesty, jak být efektivnější, přesnější a zároveň nezatěžovat žadatele o dotace více, než je nezbytné. Aktuálně proto spouštíme novinku, která přináší inovativní přístup k monitorování zemědělských ploch, aktualizaci Evidence půdy (LPIS) a ke kontrolám zemědělských dotací. Pro urychlení stávajících procesů začínáme využívat drony.

Drony představují praktický nástroj, který umožňuje získávat kvalitní a přesná data z terénu rychleji, bezpečněji a s menšími nároky na lidskou kapacitu. To, co dříve znamenalo zdlouhavý pohyb v terénu, dnes zvládneme z výšky během několika minut.

Využití dronů přináší řadu benefitů také zemědělcům. V řadě případů snižují potřebu dodatečného dokládání dat a osobní přítomnosti na konkrétním místě, což je přínosné zvláště na těch těžko dostupných. Práce v terénu se stává jednodušší, transparentnější a efektivnější.

Ve využití moderních technologií vidíme cestu, jak nadále posilovat kvalitu služeb SZIF i rozvoje českého zemědělství.

Ing. Miloš Jirovský
ředitel Sekce řízení
regionální politiky

Obsah

Aktuality	3
S nadhledem do terénu: SZIF začal využívat drony	5
Novinky v národních dotacích	10
Dotace podporují biodiverzitu v českých lesích	12
ÚKZÚZ ve službách českého zemědělství	14
Farmářky: První krok je v podnikání to nejtěžší	18
Czech Food Expo 2026: Setkání milovníků kvalitních potravin i regionálních specialit	24
Naše pole 2026: místo setkávání, sdílení zkušeností a prezentace inovací	26
Vepřová krkovice s cibulovým chutney, křupavou topinkou a pečenou paprikou	28
Workshop Politika propagace Evropské unie	30
Chystáme	32

Newsletter SZIF

Vydává: Státní zemědělský intervenční fond **Periodicita:** dvouměsíčník

Měsíc vydání: červen 2026 **Redakce:** Oddělení tiskové, SZIF

Foto: archiv SZIF, Depositphotos, archiv MicrogreenKV

Infolinka: +420 222 871 871 / info@szif.gov.cz / szif.gov.cz

Najdete nás také na:

Aktuality

Čeští zemědělci letos podali 30 684 Jednotných žádostí

Počet podaných žádostí v letošním roce je 30 684 od 29 950 žadatelů. Fond mezi ně rozdělí více než 30 miliard korun. Stejně jako v minulých letech mohli žadatelé využít semináře, webináře, poradenskou pomoc pracovníků SZIF na 65 pracovištích v regionech i infolinku.

Formulář Jednotné žádosti bylo možné podat v řádném termínu do 15. května 2026 a poté do 9. června, ovšem se sankcí 1 % za každý pracovní den prodlení. I v letošním roce obsahovala Jednotná žádost několik novinek. „Dílič změny nastaly v podmínkách opatření Celořádné ekoplatba základní, Ekoplatba na podporu údržby krajinných prvků, CIS masná telata, Doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce a Ekologické zemědělství,“ uvádí Vítězslav Vopava, ředitel Sekce přímých plateb, environmentálních podpor PRV, SOT a LPIS.

„Pro srovnání s loňským rokem mohu uvést, že loni bylo za celé období, tedy v řádném termínu i v termínu se sankcí, podáno 30 275 žádostí od 29 598 žadatelů,“ uzavírá Josef Miškovský, ředitel Odboru přímých plateb a environmentálních podpor SZIF.

Cílem Fondu je vyplatit co největší objem peněz v pevně daném období a důležitým předpokladem k tomu jsou bezchybně vyplněné žádosti. Proto je žadatelům k dispozici profesionální edukativní servis a poradenství. K bezproblémovému podání letos napomohlo 34 seminářů pořádaných napříč regiony a dva online webináře. „Tyto přípravné akce si nenechaly ujít téměř čtyři tisíce zájemců z řad zemědělské veřejnosti. Kdo se nemohl zúčastnit osobně, mohl si záznam stáhnout z našeho webu a přehrát,“ doplňuje Petr Dlouhý, generální ředitel SZIF.

Na dotační opatření AEKO meziplodiny, biopásy má SZIF připraveno téměř 146 milionů korun

SZIF spustil vydávání rozhodnutí na opatření AEKO meziplodiny, biopásy. Mezi 707 žadatelů rozdělí celkem téměř 146 milionů korun. Cílem opatření je podpora způsobu využití zemědělské půdy v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí. Meziplodiny jsou díky vytváření zeleného pokryvu a jeho následnému zapravení do půdy zdrojem organických látek a zvyšují obsah humusu v půdě. Příznivě ovlivňují i její infiltrační a retenční kapacitu. Biopásy, oseté pruhly na okraji či uvnitř zemědělských polí, slouží k podpoře biodiverzity, ochraně půdy před erozí a poskytují úkryt i potravu pro zvěř a opylovače. Zvyšují ekologickou stabilitu krajiny.

První krok k pomoci po jarních mrazech

SZIF do 16. 6. 2026 přijímal předběžná hlášení škod způsobených letošními jarními mrazy. O šetření požádalo 465 subjektů na 1134 položek. Stejně jako v roce 2024 je nejvíce žádostí o šetření na jablka (téměř 30 %), dále na švestky, hrušky, meruňky a třešně. Nejvíce subjektů (přes 20 % z celkového počtu) je z Královéhradeckého kraje. Nejméně je naopak z opavského regionu. Odhad poškozené plochy činí téměř 8 000 ha. Prakticky polovina se týká jabloní, následují slivoně a višně. Hlášení slouží výhradně ke zmapování situace a nezakládají nárok na poskytnutí dotace. Na základě těchto hlášení budou následně probíhat místní šetření, jejichž cílem je ověřit rozsah poškození přímo v terénu. Případná forma a podmínky podpory jsou v tuto chvíli předmětem jednání, mimo jiné i s Evropskou komisí.

Začala sezóna raných brambor

Pro letošní rok je na podporu českého bramborářství z národních dotačních programů připraveno zhruba 110 milionů korun. Snahou Ministerstva zemědělství je udržet bramborářství jako tradiční zemědělské odvětví. „Proto na brambory poskytujeme podpory z národního i unijního rozpočtu. Bramboráři mohou získat dotace například na prevenci před chorobami brambor, na pěstování kvalitních odrůd, na množitelský materiál nebo na podporu producentů brambor. Z unijních peněz mohou čerpat na produkci brambor k výrobě škrobu, na organizaci producentů, na propagaci brambor nebo na integrovanou produkci,“ řekl ministr zemědělství Martin Šebestýán. Do roku 2025 se celková plocha osázená bramborami v ČR tři roky po sobě zvyšovala. Letos se očekává pokles osázených ploch o 6 až 10 %.

Zlepšení životních podmínek hospodářských zvířat

SZIF zahájil vydávání zálohových rozhodnutí žadatelům na dotační programy pro zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat ve výši 50 % z celkové výše dotace. Úspěšným žadatelům tak nyní rozdělí téměř 800 milionů korun. Fond přijal 3 965 platných žádostí v předpokládané hodnotě téměř 1,69 miliardy korun. Žádost o dotační program Zlepšení životních podmínek v chovu dojníc podalo 840 chovatelů. Do programu Zlepšení životních podmínek v chovu drůbeže se přihlásilo 190 zemědělců. Pro chov prasat požádalo o dotaci 171 žadatelů. O dotaci na zlepšení životních podmínek krav bez tržní produkce mléka projevilo zájem 1 400 chovatelů. Celkem 910 chovatelů zažádalo o dotaci pro chov vykrmovaných býků. 448 chovatelů zažádalo o dotaci v dotačním programu Zlepšení životních podmínek v chovu ovcí a koz.

S nadhledem do terénu: SZIF začal využívat drony

Drony výrazně zrychlují práci v terénu, zvyšují bezpečnost práce a zároveň šetří čas pracovníkům SZIF i zemědělcům. O jejich využití i zavádění do praxe jsme hovořili s Lucií Šavelkovou, která má projekt implementace dronů na SZIF na starost.

Jak vznikla myšlenka využívat drony v SZIF?

První myšlenka využívat drony v agendách SZIF se objevila již před několika lety, kdy jsme diskutovali o jejich využití pro místní šetření a kontroly v hůře dostupných oblastech, členitém terénu nebo na rozsáhlých pastvinách. Tehdejší drony ale nebyly na takové technické úrovni jako dnes a dostatečně nevyhovovaly našim potřebám.

Dnes je situace odlišná. Drony mají delší letový čas, intuitivní ovládání, automatizované funkce i nové senzory a jejich využití podporuje také legislativa EU zaměřená na digitalizaci zemědělství. Proto jsme

v létě 2024 ve spolupráci s kolegy z RO Ústí nad Labem provedli praktické ověření koncepčního záměru i možných typových případů. Výsledky potvrdily smysluplnost jejich využití a po interních jednáních byl v květnu 2025 zahájen projekt implementace dronů na SZIF.

Jak těžké bylo tuto myšlenku prosadit?

Prosazení probíhalo relativně snadno a projekt získal podporu vedení SZIF i ostatních kolegů. Chápali, že moderní drony představují technologicky vyspělý, levnější a flexibilnější nástroj oproti satelitním či leteckým snímkům a umožňují přesné a auditovatelné ověření

situace v terénu. Byla by proto škoda jejich potenciál nevyužít.

Samozřejmě se objevily i skeptické pohledy a obavy ze zavádění změn. Nejvíce pomohlo, když si pracovníci mohli prakticky vyzkoušet, do čeho jdeme, a pochopit, že se nejedná o složitou technologii. Potom se kolegové začali sami ozývat, chtěli být členy realizačního týmu nebo piloty.

Pro implementaci i řízení projektu jsme využili interní personální kapacity Fondu. Aby bylo využívání dronů co nejefektivnější, rozhodli jsme se také pro pilotování dronů vyškolit vlastní zaměstnance Fondu napříč regionálními odbory i centrálou SZIF. Od začátku na projektu spolupracovali kolegové, kteří stejně jako já měli s drony již zkušenost.

Jak dlouho se projekt připravoval?

Projekt jsme připravovali osm měsíců, během nichž proběhla řada analytických činností, průzkumů, testování techniky i konzultací s akademickou sférou a odborníky. Diskutovali jsme také s kolegy ze zahraničních platebních agentur, výzkumného střediska EU a EUSPA a využili jsme i zkušenosti farmářů, kteří drony již používají.

Proběhla před spuštěním pilotní fáze nebo testování v terénu?

Samozřejmě. V rámci projektu bylo ustaveno šest pracovních skupin, které se zaměřily na vydefinování využití dronů v rámci svých konkrétních věcných agend. Jednalo se o agendy LPIS, agendy kontrol na místě pro opatření na plochu, agendy pro kontroly na místě projektových opatření, agendy pro kontroly národních dotací, agendy pro AMS a pracovní tým zahrnující agendy Celostátní sítě pro venkov a oddělení komunikace. Ve spolupráci s těmito pracovními skupinami jsme vydefinovali konkrétní

případy využití dronů a ty otestovali v reálných situacích.

Jak jste vybírali vhodné typy dronů?

Z testování jednoznačně vyplynulo, že po technické stránce potřebujeme dva typy dronů. První tzv. hobby drony pro pořízení kvalitních georeferencovaných fotografií, které obsahují požadovaná metadata, jako je časová značka atd. Druhý typ představují průmyslové neboli enterprise drony, které slouží nejen pro účely pořizování samostatných fotografií, ale umožňují i systematický sběr dat pro tvorbu ortofotomap (a to v různých spektrálních pásmech), nad kterými lze následně realizovat zákresy i měření ploch.

Hledali jsme drony pro civilní účely, které splňují naše potřeby a umožňují realizovat lety primárně v kategorii OPEN, v ojedinělých případech v kategorii SPECIFIC. Rukama nám prošla celá řada dronů od různých výrobců. Obdobně to bylo i se softwary pro zpracování dat a tvorbu ortofotomap. Naše náměty jsme konzultovali i s akademickou sférou, zejména Jihočeskou zemědělskou univerzitou, která má s využitím dronů dlouhodobé zkušenosti.

Jak byl tento projekt financován?

Projekt jako takový je financován z rozpočtu Fondu. Vzdělávací akce pro členy realizačního týmu byly financovány z EU v rámci programu NextGeneration EU a národního plánu obnovy.

Kolik dronů má dnes SZIF k dispozici?

Máme k dispozici celkem 33 dronů: 2 drony DJI Mini4Pro (štítek C0), 21 dronů DJI Air3S (štítek C1), 7 dronů DJI Mavic3M (štítek C2) a 3 drony DJI Matrice4T (štítek C2). Zpracování ortofotomap (v různých spektrálních pásmech) probíhá v softwaru PIX4D. Pro vybrané případy aktuálně ověřujeme i možnosti využití 3D modelů i AI pro automatické detekce.

Kolik zaměstnanců dnes drony ve své práci využívá?

Nyní máme 137 pilotů s certifikací pro kategorii OPEN A1&A3 a 32 pilotů v kategorii OPEN A2. Adekvátní proškolení a znalost problematiky a legislativních norem bereme jako nezbytnou součást projektu, kterou rozhodně nepodceňujeme.

V rámci školení převládala u pilotů zvědavost, nebo obavy?

Zvědavost převažovala. Většina účastníků školení měla jisté obavy, jak to vše zvládnou, ale řekla bych, že to byl zdravý respekt. S drony je to podobné jako s jakoukoli technikou, jistota se dostavuje postupně, je třeba se s ní sžít, chce si to prostě „vylítat“.

Jak drony zapadají do stávajícího systému kontrol u zemědělců?

Drony vhodně doplňují portfolio technických prostředků SZIF a v některých případech dosavadní postupy nahrazují. Zvyšují bezpečnost práce zaměstnanců a zároveň výrazně zefektivňují činnosti, aniž bychom museli zatěžovat farmáře. Je mnohem efektivnější a časově úspornější rozsáhlý nebo podmáčený pozemek naletět dronem než ho obcházet pěšky a brodit se vegetací.

Stejně tak je bezpečnější a efektivnější ověřit stav výskytu skotu na extenzivní pastvě přeletem dronu bez nutnosti vstupu na pastvinu. Nikdo z nás příliš netouží potkat v krajinném prvku nebo ve vysokém porostu bachyni se selaty. Nebo například pásové střídání plodin – dronem máte takový pozemek oblétnutý za pár minut, ale pěšky byste tam trávili hodiny.

V jakých situacích je nasazení dronu největší výhodou?

Jedná se zejména o situace ověření stavu pozemku, stavu porostu, typu plodiny, výskytu krajinného prvku, založení nové výsadby, pásů a biopásů, provedení konkrétní zemědělské operace, výskytu hospodářských zvířat na pastvě, ověření provedených oprav střech nebo vnějších pláštů stájí nebo dalších hospodářských budov, zakládání nebo oprava cest aj.

Fotografie pořízené z dronů umožňují velmi jasný celkový vizuální přehled o situaci, tak i pořizování velmi kvalitních detailních fotografií. Další výhodou je již zmiňované pořizování snímků pro účely tvorby ortofotomap (a to v různých spektrálních pásmech), nad kterými lze následně realizovat zákresy ploch pro účely aktualizace LPIS a kontrol na místě. Samostatnou kapitolou je využití automatizovaných funkcí jako waypointů či měření v reálném čase.

Nelze opomenout ani situace rozsáhlých mimořádných událostí, jako jsou povodně nebo případy vyšší moci a další. Jsme připraveni operativně zareagovat, vyjet na postižené území a dronem vše řádně zaznamenat. Odpadne tím administrativní náročnost se zajišťováním dodatečných podkladů, vyžadování stanovisek, dodatečných důkazů od zemědělců atd. V tomto ohledu přinášejí drony také výrazné zjednodušení, při zachování principu jednoznačné transparentnosti.

Jsou výstupy z dronu použitelné jako oficiální podklad pro kontrolu?

Ano, samozřejmě. Nemělo by přece smysl pořizovat technologie, které

by nebylo možno v rámci navazujících činností vytěžit. Výstupy jsou použitelné jako oficiální zdroj informací v rámci rozhodování a jako důkazní nebo dokumentační materiál, a to vše v souladu s platnou legislativou.

Jak je zajištěno, aby drony nezasahovaly do soukromí zemědělců?

Všichni piloti jsou povinni dodržovat soulad s legislativou EASA a GDPR. Využití dronů v rámci agend SZIF není cíleno na jednotlivce, ale na ověření konkrétních podmínek plnění dotačních titulů, aktualizace LPIS apod. Zajímají nás pozemky, případně hospodářské objekty a do osobního života zemědělců nezasahujeme.

Budou zemědělci o použití dronu předem informováni?

Ne, legislativně to není vyžadováno. Jak již bylo zmíněno, drony jsou vnímány jako další technický prostředek v rámci stávajících procesů. Není tedy nutné, aby byl zemědělec předem o realizaci konkrétního letu individuálně informován. Využití dronů má přinést zefektivnění činností, ne přidávat další administrativní zátěž na straně Fondu nebo pro zemědělce.

Platí pro používání dronů nějaká speciální pravidla?

Ano, nepochybně. Jedná se především o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139, které stanovuje základní pravomoci EU/EASA i pro oblast bezpilotních letadel, tedy dronů. A následně Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/947, které stanovuje pravidla a postupy pro provoz bezpilotních letadel, a Delegované nařízení Komise (EU) 2019/945, které řeší technické požadavky UAS, a pak jsou to další národní pravidla vydávaná Úřadem pro civilní letectví a interní pravidla SZIF jako provozovatele dronů.

Jak je zajištěna bezpečnost dat?

Využití dat se řídí standardy, obdobně jako pro jiné agendy Fondu, které musí platební agentura splňovat a jsou předmětem ověřování souladu s plněním akreditačních kritérií dle platných právních předpisů.

Inspirovali jste se ve využití dronů v zahraničí? Využívají drony pro kontrolu dotací i jiné evropské instituce?

Využití dronů pravidelně konzultujeme s ostatními platebními agenturami a vzájemně se inspirováme. Aktuálně je v EU využívá přibližně osm agentur, často však

v odlišných organizačních modelech – například prostřednictvím specializované instituce sdílené více organizacemi nebo prostřednictvím mobilních týmů, které vyjíždějí podle potřeby. Plošné nasazení dronů na lokální úrovni v takovém rozsahu pilotů a agend pomocí interních kapacit jako nyní realizujeme my, není zatím zcela běžné. Proto naše zkušenosti významně přispívají k obecnému vývoji problematiky o využití dronů pro agendu SZP napříč celou EU.

Jaký další rozvoj využití dronů plánujete? Vidíte potenciál i pro jiné činnosti SZIF?

Nasazením dronů do operativního provozu projekt nepochybně

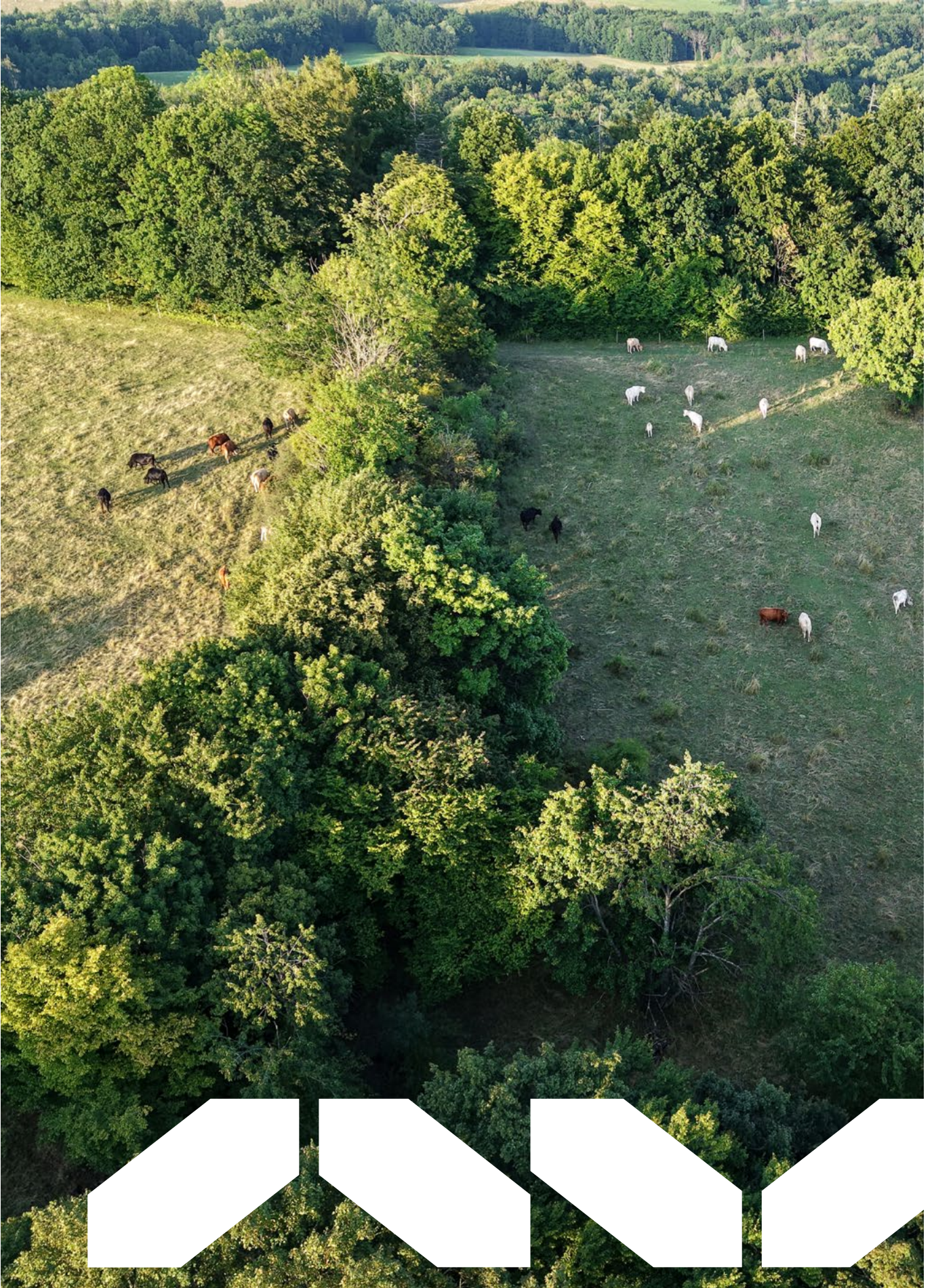
nekončí. Je před námi spousta dalších úkolů, které musíme ještě zvládnout. Rok 2026 je prvním rokem, kdy drony operativně nasadíme napříč všemi agendami SZIF, takže se sami netrpělivě těšíme na vyhodnocení tohoto plošného využití. Nápadů, kam projekt ještě posunout, je celá řada. Uvidíme, co zvládneme ještě letos a co si necháme na následující období.

Je za námi obrovský kus práce, a za to patří dík celému týmu i těm, kteří nám dali důvěru, že projekt zvládneme zrealizovat. Poděkování patří i rodinným příslušníkům, kteří byli k našemu nadšení shovívaví i ve chvílích, kdy opakovaně místo večere nacházeli na stole rozložený kufr s dronem. ■

Lucie Šavelková – pověřena řízením projektu Implementace dronů

Na ČZU vystudovala obor Agricultural Economics and Management a absolvovala doktorské studium v oboru Podniková a odvětvová ekonomika. Studovala také na Dublin Institute of Technology a absolvovala kurz Agribusiness Management na Wiltshire College v Lackhamu. Od roku 2003 působí na SZIF, nejprve jako ředitelka odboru kontrol na místě IACS a SOT, poté jako expertka na IACS a mezinárodní spolupráci. Zastupuje SZIF v řadě mezinárodních struktur a spolupracuje s Evropskou komisí, JRC a EUSPA. Je pověřena řízením projektu implementace dronů na SZIF. Sama je pilotkou dronu s osvědčením o způsobilosti dálkově řídicího pilota pro kategorii OPEN A2 a kategorii OPEN A1&A3.

Novinky v národních dotacích

Ministerstvo zemědělství upravilo podmínky několika národních dotačních programů tak, aby lépe odpovídaly zemědělské praxi. Vrací se také program na podporu zpracování zemědělských produktů.

Změny reagují na zkušenosti z terénu, požadavky zemědělců i na stále častější dopady klimatických výkyvů. Cílem je snížit zbytečnou administrativu a současně zajistit, aby dotační podpora co nejlépe plnila svůj účel. Hlavní novinkou je obnovení programu na podporu zpracování zemědělských produktů a konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu.

Větší flexibilita u plodin s biologickou ochranou

Pěstitelé se v posledních letech stále častěji potýkají s nepředvídatelnými projevy počasí, a právě na to reaguje změna v programu **Biologická ochrana rostlin jako náhrada chemické ochrany**. Nově zemědělec může v případě zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností nahradit na dotčené ploše původně pěstovanou plodinu za jinou, i když ji původně nezahrnul do podávané žádosti o dotaci. Podmínkou zůstává dodržení pravidel dotačního programu.

Jasnější pravidla pro demonstrační farmy

U programu **Demonstrační farmy** má nyní žadatel povinnost informovat také SZIF o změnách v organizaci demonstrační akce, např. z důvodu akutního zásahu proti škůdcům nebo v reakci na aktuální počasí. Tato podmínka byla doplněna proto, aby se předešlo situacím, kdy žadatel zkrátil lhůtu

pro podání pozvánky na skupinovou demonstrační akci bez vysvětlení a Fond neměl možnost posoudit oprávněnost operativního uspořádání akce, což následně vedlo ke krácení dotace.

Přesnější vyplácení záloh

V programu **Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat** se změnil způsob vyplácení

Podporu lze využít zejména na:

- ✓ technologickou modernizaci výrobních provozů,
- ✓ modernizaci skladování surovin a hotových potravinářských výrobků,
- ✓ pořízení hardwaru a softwaru,
- ✓ projektovou dokumentaci,
- ✓ stavební náklady související s instalací nových technologií.

Mezi podporované investice mohou patřit například výrobní, balicí nebo plnicí linky, zařízení pro tepelné opracování výrobků, technologie pro kontrolu jakosti, systémy sledovatelnosti výroby nebo modernizace skladů s řízenou či neřízenou teplotou.

Výše podpory může dosáhnout až 50 % uznatelných, skutečně vynaložených nákladů projektu. Maximální hodnota uznatelných nákladů jednoho projektu je stanovena na 60 milionů korun.

Součástí letošních změn je také úprava vybraných podmínek programu. Ministerstvo stanovilo podrobnější požadavky na výběr dodavatelů, vyhodnocování přínosů projektů, hodnocení návratnosti investic a nově také maximální limity pro vybrané pořizované technologie. ■

záloh. Úprava reaguje na snahu SZIF zvýšit efektivitu administrace dotací a zároveň snížit riziko neoprávněného čerpání peněz. Cílem je předcházet situacím, kdy vyplacené zálohy neodpovídají tomu, na co má zemědělec po skončení kontrolovaného období skutečně nárok, a musí finanční prostředky vracet.

Podpora zpracování masa a výrobu masných výrobků

Největší novinkou letošního roku je obnovení programu **Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu**. Ministerstvo zemědělství jej znovu otevřelo po tříleté přestávce. Pro rok 2026 je v programu připravena celková alokace 250 milionů korun. Žádosti bude možné podávat od 1. 9. do 31. 10. 2026.

Na základě jednání se zástupci potravinářského průmyslu se program letos zaměřuje výhradně na zpracování masa a výrobu masných výrobků. Jeho cílem je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů v tomto sektoru, posílení konkurenceschopnosti potravinářských podniků na evropském trhu a podpora jakosti, nezávadnosti a sledovatelnosti výrobků. Součástí

programu je také podpora funkčnosti a účinnosti systémů řízení kvality.

Program je určen výrobcům potravin působícím v sektoru zpracování masa a masných výrobků, kteří mají pro tuto činnost schválenou provozovnu podle veterinárních předpisů. Podpora je určena podnikům, které nespádají do kategorie malých a středních podniků.

Dotace je poskytována na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku souvisejícího s modernizací výroby.

Dotace podporují biodiverzitu v českých lesích

Program Rozvoje venkova v rámci neprojektových opatření nabízí v oblasti lesnicko-environmentálních plateb dotační podporu prostřednictvím podopatření Zachování habitatových stromů a Ponechání stromů k zetlení.

Když se řekne hospodaření v lese, většina lidí si představí zdravé, rostoucí stromy a pravidelnou péči o porost. Jenže pro mnoho druhů rostlin, hub, hmyzu, ptáků i drobných savců jsou stejně důležité i stromy staré, poškozené nebo odumřelé. Právě ty totiž vytvářejí jedinečná stanoviště, která v intenzivně obhospodařovaných lesích často chybí.

Domov pro stovky druhů

Podopatření **Zachování habitatových stromů** kompenzuje zvýšené náklady a snížené výnosy vyplývající ze zachování a ochrany habitatových stromů, které jsou z porostu běžně odstraňovány jako netržní dřeviny. Jedná se o stromy s důležitými mikrostanovišti, která

podporují rozvoj a zachování biodiverzity v lesích. Patří sem například dutiny, poranění, deformace, rozdvojení nebo výskyt epifytů (pouze plodnice trvalých kloboukatých dřevokazných hub). Podpora může být poskytnuta na lesní porosty mimo území hl. m. Prahy, Natura 2000 a mimo zvláště chráněná území (zpravidla hospodářské lesy).

Dotace ve výši 143 EUR/ha je poskytována na kruhové plochy v okolí habitatových stromů. V roce 2024, kdy bylo toto podopatření možné využít poprvé, podalo žádost 5 žadatelů s celkovým počtem 1 019 kruhových ploch. Zájem o podporu však roste – v letošním roce požádalo o dotaci již 11 žadatelů, a to na celkem 1 301 kruhových

ploch. Jedná se o závazek na dobu 5 let.

Habitatovým stromem se rozumí životaschopný strom s dostatečnou tloušťkou kmene, na němž se nachází alespoň jedno tzv. stromové mikrostanoviště. V hospodářském lese jsou podobné stromy často odstraňovány jako netržní nebo rizikové dřeviny. Z pohledu biodiverzity však mají mimořádnou hodnotu. Podopatření proto motivuje vlastníky lesů, aby tyto stromy ponechali na místě a zachovali jejich ekologickou funkci.

Pro odolné a zdravé lesy

Letošní novinkou je podopatření **Ponechání stromů k zetlení**, které kompenzuje zvýšené náklady a snížené výnosy spojené se zachováním a ochranou tlejících stromů. Ty mají v lese zásadní význam pro biodiverzitu, koloběh živin, půdní stabilitu i přirozenou obnovu lesa. Podpora může být poskytnuta na lesní porosty mimo území hl. m. Prahy, Natura 2000 a mimo zvláště chráněná území (zpravidla hospodářské lesy).

Dotace ve výši 200 EUR/ha je vyplácena na kruhové plochy v okolí stromů k zetlení. Závazek je stanoven na 5 let. V letošním roce požádalo o dotaci 7 žadatelů, a to na celkem 344 kruhových ploch.

Mrtvé dřevo bývá někdy označováno jako „skryté bohatství lesa“. Přestože už neplní produkční funkci, jeho ekologická hodnota je obrovská. Některé druhy hmyzu nebo hub jsou na rozkládajícím se dřevě dokonce zcela závislé. Zatímco v minulosti bylo běžnou praxí odstraňovat z lesa každý spadlý kmen, současné poznatky ukazují, že právě tlející dřevo je jedním ze základních pilířů zdravého lesního prostředí.

Biodiverzita jako investice do budoucnosti

Podpora habitatových stromů i ponechání stromů k zetlení vychází z jednoduché myšlenky: les není pouze zdrojem dřeva. Je to složitý a vzájemně propojený ekosystém,

jehož stabilita závisí na rozmanitosti života.

Právě biodiverzita pomáhá lesům lépe odolávat klimatickým změnám, suchu, větrným kalamitám i šíření škůdců. Čím pestřejší je společenstvo organismů v lese, tím vyšší je jeho schopnost přizpůsobit se měnícím se podmínkám. Podpora ekologických funkcí lesa není v rozporu s ekonomickými zájmy vlastníků. Naopak. Zvyšování biodiverzity přispívá k dlouhodobé stabilitě

lesních porostů a pomáhá snižovat rizika spojená s extrémními projevy počasí. Každý ponechaný habitatový strom a každý kmen určený k přirozenému rozkladu představují malý, ale důležitý krok k pestřejším, odolnějším a zdravějším lesům budoucnosti. ■

ÚKZÚZ ve službách českého zemědělství

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) letos slaví 75 let existence. Přestože bývá často vnímán především jako kontrolní orgán, je klíčovým partnerem českých zemědělců. Jeho práce ale přesahuje samotná pole a významně ovlivňuje bezpečnost potravin, které se dostávají na naše stoly.

Když zemědělec vybírá odrůdu pšenice, rozhoduje o hnojení, sleduje výskyt škůdců nebo používá přípravek na ochranu rostlin, málokdy si uvědomí, kolik práce se odehrává v pozadí. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský pomáhá zajišťovat kvalitu zemědělských vstupů, chrání zdraví rostlin, sleduje stav půdy a poskytuje zemědělcům data potřebná pro správná rozhodnutí. Ať už zemědělec hospodaří na několika hektarech, nebo vede velký podnik, s výsledky práce ÚKZÚZ se setkává prakticky neustále.

Od osiva až po sklizeň

Úkoly ÚKZÚZ zasahují prakticky do všech oblastí rostlinné výroby. Zahrnují registraci odrůd, certifikaci osiva a sadby, agrochemické zkoušení zemědělských půd, monitoring škodlivých organismů, registraci přípravků na ochranu

rostlin a hnojiv, kontrolu krmiv, fyto-sanitární dozor u dovozu a vývozu, ekologické zemědělství i certifikaci chmele a brambor v systému QCZ. K zajištění všeho toho slouží celorepubliková síť inspektorů, desítky zkušebních stanic a vlastní národní referenční laboratoře.

Jak poznat odrůdu, která obstojí v českých podmínkách?

Jednou z nejvýznamnějších činností ústavu je registrace odrůd. Než se nová odrůda dostane na trh, musí projít řadou zkoušek. Ověřuje se její výnosový potenciál, kvalita

Celostátní polní den v Dobřichovicích

Je červnové ráno a mezi řádky zeleniny se společně pohybují inspektoři, agronomové a pěstitelé. Lidé, kteří se jinak vidí jen přes formuláře a výsledkové zprávy, tu hovoří o suchu, o nových odrůdách, o škůdcích, kteří se stěhují ze Středomoří na naše pole. Jsme na Celostátním polním dni na zkušební stanici ÚKZÚZ v Dobřichovicích, který je letos věnován zelenině a nese podtitul „Od registračních pokusů k perspektivním odrůdám“.

Návštěvníci, kteří dorazili ve dvojnásobném počtu, než se předpokládalo, si mohli po úvodních přednáškách prohlédnout pokusné polní plochy se saláty a další zeleninou, i skleníky s okurkami a paprikami.

Odborníci z ÚKZÚZ představili nejen odrůdy, které právě procházejí registračními zkouškami, ale i ty, které by se v budoucnu mohly dostat do běžného pěstování. Na reálných vzorcích ukazovali, jak v počátečním stadiu rozpoznat konkrétní plísně nebo poškození hmyzem a jaká ochranná opatření zvolit. Tématem k diskusi bylo také nevyzpytatelné počasí posledních let a odrůdy zeleniny, které lépe zvládají sucho.

Bylo zajímavé vidět, že doporučení ÚKZÚZ, podle nichž se potom zemědělci rozhodují, nevznikají od stolu, ale přímo tady – z dlouhodobého sledování a zkoušení v reálných podmínkách. A my jim za tuto práci děkujeme!

produkce, odolnost vůči chorobám i schopnost zvládat klimatické podmínky České republiky. Součástí procesu jsou také zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti odrůdy (tzv. DUS zkoušky) a hodnocení užitečné hodnoty (tzv. VCU zkoušky).

Na registraci navazuje certifikace osiva a sadby, která garantuje pravost odrůdy a kvalitu rozmnožovacího materiálu. Zemědělec tak získává jistotu, že osivo odpovídá deklarovaným vlastnostem a může od něj očekávat předpokládaný výkon.

Vedle samotné registrace provozuje ÚKZÚZ také systém doporučení odrůd. Ten poskytuje nezávislé informace o výsledcích pěstování jednotlivých odrůd v různých půdně-klimatických podmínkách. Farmáři tak mají k dispozici objektivní podklady pro výběr vhodné odrůdy podle svých potřeb.

Bez tohoto systému by se zemědělci museli rozhodovat bez nezávislých dat. Na trh by se dostával neověřený rozmnožovací materiál a výrazně by vzrostlo riziko nevhodné volby odrůd, což by mohlo vést ke ztrátám na výnosech i kvalitě produkce.

Půda pod drobnohledem už více než šest desetiletí

Kvalitní půda je základem každého hospodaření. Právě proto ÚKZÚZ již od roku 1961 systematicky sleduje její stav prostřednictvím Agrochemického zkoušení zemědělských půd (AZZP). V šestiletých cyklech jsou analyzovány půdy na orné půdě, v sadech, vinicích i chmelnicích. Každoročně se odeberou vzorky přibližně z jedné šestiny zemědělské půdy v České republice.

Laboratorní rozborů poskytují informace o půdní reakci, obsahu živin, mikroprvků i organické hmoty.

Díky dlouhodobému sledování lze zachytit trendy, které by při běžném hospodaření zůstaly skryté. Data například ukazují postupné okyselování některých půd nebo pokles zásob vápníku a fosforu.

Pro zemědělce mají výsledky velmi konkrétní využití. Jsou dostupné v digitální podobě a lze je využívat například pro variabilní aplikaci hnojiv nebo cílené vápnění. Správná interpretace těchto dat může v praxi znamenat výrazné úspory nákladů na hnojení a zároveň vyšší efektivitu produkce a současně hospodařit šetrněji k životnímu prostředí.

Když se na poli objeví problém

Stejně důležitou roli hraje ÚKZÚZ při sledování výskytu škůdců a chorob rostlin. Inspekteři pravidelně monitorují porosty po celé republice, využívají lapače, provádějí odběry vzorků a terénní pozorování. Získaná data se následně promítají do Rostlinolékařského portálu, kde jsou zemědělcům k dispozici do 15 minut od vložení.

Význam této práce se naplno ukázal například během kalamitního přemnožení hraboše polního. Díky přesným údajům bylo možné včas určit nejvíce postižené oblasti

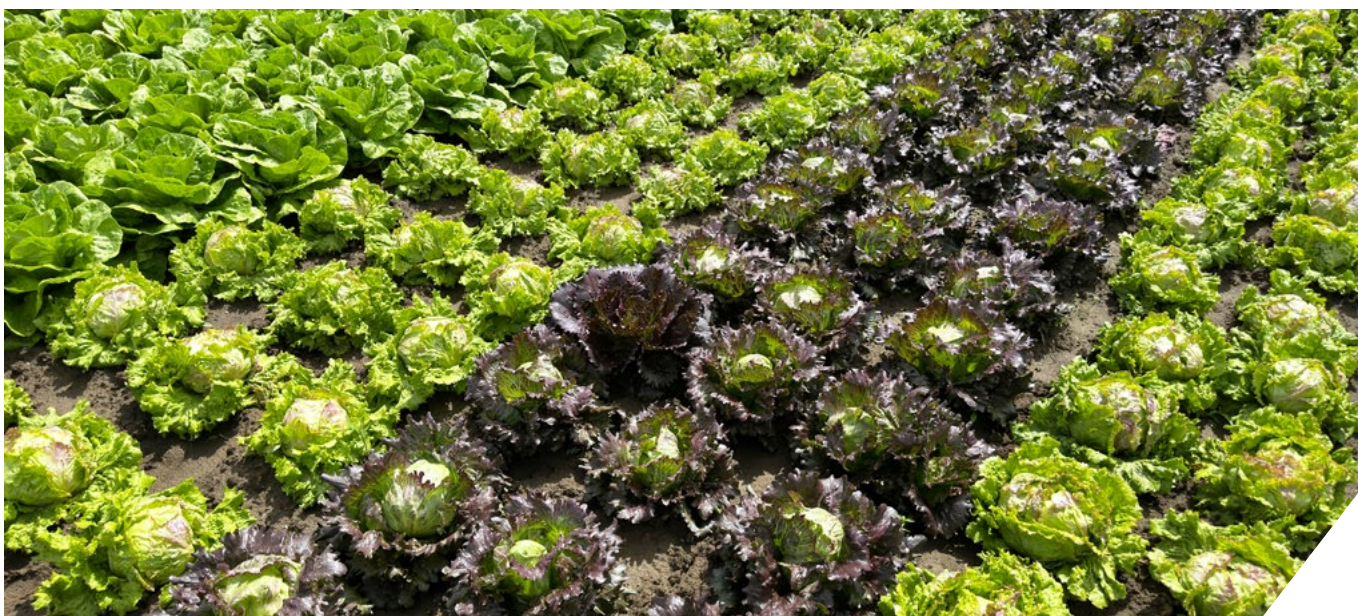
a přijmout cílená opatření. Zemědělci zároveň získali podklady pro rozhodování, zda a kdy je zásah skutečně nutný.

Ústav zároveň chrání české zemědělství před zavlečením nebezpečných karanténních škůdců a chorob ze zahraničí. Provádí rostlinolékařské kontroly při dovozu rostlinných komodit ze třetích zemí a zajišťuje také kontrolu vývozu české produkce.

Bezpečné přípravky i kvalitní krmiva

Každý přípravek na ochranu rostlin, který se dostane na český trh, musí projít přísným hodnocením. Posuzuje se jeho účinnost, bezpečnost pro člověka, vliv na životní prostředí i dopady na včely, půdní organismy nebo podzemní vody. Výsledkem je registrace přípravku a jeho zařazení do oficiálního registru.

Pro zemědělce to znamená jistotu, že schválený přípravek splňuje požadované parametry a jeho správné použití neohrozí úrodu. Ústav současně bojuje proti nelegálním přípravkům, které se na trh dostávají zejména prostřednictvím internetového prodeje a mohou představovat významné riziko.

Podobně důležitou oblastí jsou kontroly krmiv. ÚKZÚZ sleduje jejich bezpečnost, kvalitu i správné označování. Ověřuje například obsah živin, přítomnost nežádoucích látek nebo dodržování hygienických požadavků. Tím chrání nejen zdraví hospodářských zvířat, ale i bezpečnost celého potravinového řetězce. ÚKZÚZ tak nepřímou chrání každého z nás.

Datová banka českého zemědělství

Za poslední desetiletí prošel ÚKZÚZ výraznou proměnou. Vedle tradičních kontrolních a zkušebních činností se stal významným poskytovatelem dat a digitálních služeb. Prostřednictvím LPIS, Portálu farmáře nebo specializovaných webových aplikací zpřístupňuje výsledky půdních rozborů, monitoring škůdců, údaje o registrovaných odrůdách, hnojivech i přípravcích na ochranu rostlin.

Právě kvalitní data dnes stále více ovlivňují úspěšnost hospodaření. Progresivní podniky je dnes využívají k optimalizaci vstupů, snižování nákladů i zvyšování výnosů. V konečném důsledku tak mohou

rozhodovat o konkurenceschopnosti celého podniku.

Partner pro budoucnost zemědělství

Za 75 let své existence se ÚKZÚZ výrazně proměnil, ale jeho základní poslání zůstává stejné – poskytovat odborné zázemí, nezávislé informace a jistotu, že české zemědělství stojí na ověřených datech a kvalitních vstupech. Dnes k tomu přibývají nové výzvy v podobě klimatické změny, nástupu nových

škůdců a chorob, omezení některých účinných látek v přípravcích na ochranu rostlin, nebo rozvoje precizního zemědělství a digitalizace.

ÚKZÚZ dnes poskytuje odborné služby a informace, bez kterých by se moderní zemědělství jen obtížně obešlo. Je to partner, který pomáhá zemědělcům rozhodovat se na základě ověřených dat a dlouhodobě přispívá ke stabilitě, kvalitě a konkurenceschopnosti českého zemědělství. ■

Farmářky: První krok je v podnikání to nejtěžší

Microgreens jsou mladé výhonky bylinek a zeleniny, které se konzumují ve fázi prvních listů. Ve druhém rozhovoru z cyklu o úspěšných farmářkách, který je součástí oslav Mezinárodního roku farmářek vyhlášeného OSN pro rok 2026, se dozvíme, co vedlo Olgu Novak k založení městské vertikální farmy, kde právě mikrobylinky pěstuje.

Jak vypadá běžný pracovní den na vertikální farmě?

Začínáme pracovat v šest ráno a sklízíme, aby byly bylinky vždy čerstvé, takzvaně „z pole na stůl“. Já přicházím později, zkontroluji všechny papíry a připravené objednávky. Potom je rozvážíme zákazníkům.

Kdo jsou vaši zákazníci?

Máme nejen B2B odběratele, jako jsou velkoobchody, farmářské obchody, hotely, restaurace, bistra a další gastropodniky, ale i koncové zákazníky. Mikrobylinky u nás nakupuje hodně mladých rodin, které chtějí dát dětem zdravé potraviny nabitě vitamíny. Nakupují buď přímo tady na farmě, nebo v prodejních Globus, kam dodáváme. Nejdou tam sice celý náš sortiment, který pěstujeme, ale ty nejpoblíbenější ano.

Pro gastropodniky pěstujeme i speciální bylinky, které potřebují šéfkuchaři do svých menu.

Jaké benefity přináší mikrobylinky oproti klasické zelenině?

Mikrobylinky mají až 40krát více vitamínů než vzrostlá rostlina. Výhonky jsou bohaté na železo, enzymy a vitamíny. Je to opravdu vitamínová bomba.

Vy máte mikrobylinky na talíři každý den?

Ted' už tolik ne. U nás vaří manžel a moje mikrobylinky má moc rád, ale já je často zapomínám přinést domů. Občas vtipkujeme, že by si je měl raději koupit v Globusu. (smích)

Která z mikrobylinek je vaše nejoblíbenější?

Hrášek. Ten je velmi oblíbený. Jeden pán mi řekl, že se mu díky němu vybavují chvíle strávené u babičky na zahradě. I já to tak mám a je to jeden z důvodů, proč mě to pěstování baví.

Vertikální farma není běžným způsobem pěstování. Jak jste se k tomu dostala?

V době covidu, kdy byli všichni zavření ve svých bytech, jsme si s dcerami hrály na balkoně se semínky a pěstovaly kytičky. Když jsem na internetu hledala

Co bylo v začátcích nejtěžší?

Důležité bylo najít správné prostory, které by splňovaly všechny podmínky a požadavky. To bylo náročné. Potom jsem dlouho bojovala s kvalitou semen. Hodně času jsem strávila testováním semen od různých dodavatelů, protože dobrá semínka jsou 70 % úspěchu. Semínka, která nyní používám, nejsou ošetřena chemií a mají velmi vysokou klíčivost.

Byly chvíle, kdy jste to chtěla vzdát?

Ne, to nikdy. Hodně mě motivovalo, že jsem byla první v regionu, kdo začal s pěstováním mikrobylinek. Mohla jsem tak nabízet zdravou stravu plnou vitamínů nejen svým dětem, ale i ostatním. To pro mě bylo důležité a podporovalo mě v tom pokračovat.

Je pro vás důležitější mít úspěšnou firmu, nebo dělat něco, co vás baví?

Určitě je pro mě důležitější dělat to, co mě baví a co je přínosné i pro moje okolí. A pokud to k tomu přinese i výdělek, tak je to výhra.

Zemědělství i podnikání bývá často vnímáno jako mužská

informace o tom, jak co pěstovat, narazila jsem na téma mikrobylinek neboli microgreens. Zjistila jsem, že je v Karlových Varech nikdo profesionálně nepěstuje. A protože jsem se už nechtěla vrátit do zaměstnání a chtěla dělat něco svého, zrodil se nápad pustit se do pěstování.

Pamatujete si na ten moment, kdy jste si řekla, že by se z pěstování bylinek na balkóně mohlo stát plnohodnotné podnikání?

Ano, pamatuji. Oslovilo mě video, ve kterém šéfkuchař v elegantní restauraci dokončoval pokrm drobnou mikrobylinkou. Celý talíř díky ní vypadal výjimečně. V tu chvíli jsem si řekla, že bych jednou chtěla, aby právě moje mikrobylinky zdobily pokrmy těch nejlepších šéfkuchařů v České republice. A právě tato myšlenka stála na začátku mého podnikání.

Co na to vaše okolí? Podporovalo vás, nebo zrazovalo?

Asi tak napůl. To víte, že ze začátku tam strach byl. Oslovila jsem e-mailem restaurace a někdo mi vůbec neodpověděl, jiní mi napsali, že si klíčky pěstují sami. Ale potom jsem přišla do jedné restaurace, kde byli z mých mikrobylinek nadšení a hned si je objednali. Když už jsem potom měla několik

zákazníků, informace se začaly samy šířit a šéfkuchaři se mi ozývali i sami. Dokonce i ti, kteří si je původně sami pěstovali. Konečně tu byl někdo na profesionální úrovni, kdo jim mikrobylinky mohl pravidelně dodávat.

Takže doporučení mezi kuchaři byla ta nejlepší reklama?

Ano. Bylo totiž hodně těžké dostat se s nabídkou k těm správným lidem, kteří tomu rozumí nebo mikrobylinky sami používají. Když jsem recepční nebo slečně za barem nabídla, že bych k nim mohla dodávat mikrozeleninu, řekly mi, že na zeleninu už dodavatele mají. Prostě nevěděly, o co jde.

doména. Jak se v tomto prostoru cítíte jako žena?

V mém podnikání na pohlaví asi tolik nezáleží. Ale protože se v něm hodně jedná se zákazníky a potřebujete komunikační dovednosti, je to pro ženy vlastně ideální. Ženy jsou v měkkých dovednostech podle mě lepší než muži.

Myslíte, že mají ženy stejné příležitosti jako muži?

Asi nemůžu říct, že mají méně příležitostí, ale určitě to mají těžší. Hlavně kvůli tomu, že se zároveň s podnikáním musí věnovat i rodině.

Tady v Karlovarském kraji máme hodně podnikatelek, je zde silná ženská podnikatelská komunita. V rámci setkání podnikatelek Karlovarského kraje existovala tradice pravidelných setkání. Postupně ale přestalo stačit se jen potkávat. Zjistily jsme, že všechny řešíme velmi podobné věci, bez ohledu na obor podnikání, a proto jsme založily organizaci Podnikatelky bez hranic. Jsem velmi pyšná, že můžu dávat podporu ostatním a zároveň od té komunity velkou podporu sama cítím.

Myslíte si, že pro ženy je ta potřeba komunity a podpory větší než pro muže?

Já nejsem muž, takže nevím, jak důležité je to pro ně. Od žen ale slýchám, že je to pro ně velmi důležité.

Kde jste při mateřské vzala čas a energii začít podnikat?

Já jsem ani s první dcerou nebyla klasicky na mateřské. Mám potřebu se rozvíjet a svůj život naplnit nejen rodinou, ale i dalšími aspekty. Manžel to respektuje. Jsme dobrý tým a péči o holky si dělíme. On má radost z toho, co se mi podařilo, a já mám zase radost z jeho úspěchů.

To je asi důležité, že?

To je nejdůležitější. Protože kdyby podpora z jeho strany nebyla, tak to by bylo těžké.

Co byste poradila ženám, které mají v hlavě nějaký podnikatelský záměr, ale bojí se udělat první krok?

Pokud máte v hlavě nějakou myšlenku, běžte ji s někým probrat. Existuje spousta inkubátorů, startupových soutěží a projektů pro podnikatele. Takže pokud už tu myšlenku máte, zkuste s ní něco udělat.

Mně v začátcích velmi pomohlo, že jsem využila příležitost místního inkubátoru v inovačním centru INION. Nejenže mě podpořili, ale zúčastnila jsem se i projektu, který mi pomohl sestavit byznys plán, naučil mě, jak oslovit zákazníky, i základy marketingu. Součástí byla také soutěž, díky které jsem za druhé místo získala finanční podporu. Za to jsem byla opravdu vděčná.

Kdybyste měla vybrat jednu věc, která by ženám v rozjezdu podnikání pomohla, co by to bylo?

Nebýt na to sama a spojit se se ženami, které buď také začínají, nebo které již nějaké zkušenosti mají a chtějí pomoci. Nebýt jen ve vlastní bublině, ale nechat si poradit a pomoci. My v sobě často máme strach říct, že nejsme ideální, že něco nevíme, nebo že

jsme něco udělali špatně. A potom je obtížné najít cestu, jak to dělat správně. Ten první krok je opravdu náročný. Hlavně ženy po mateřské mají pocit, že už nic neumí, že to nezvládnou. Náš vnitřní strach je velký problém.

Máte nějaký recept, jak ten strach překonat?

Já vždycky říkám, že pokud něco potřebujete, musíte o tom mluvit s lidmi ve svém okolí – klidně i se svou devadesátiletou babičkou. I ona může znát někoho, kdo vám s tím poradí. Navíc, když své myšlenky řeknete nahlas, můžete objevit i věci, které jste si předtím neuvědomovala.

V roce 2024 jste získala ocenění Regionální potravina s výhonky hrášku. Co to pro vás znamenalo?

První, co jsem cítila, bylo, že to, co dělám, je někým oceněno. Bylo to uznání, že to dělám dobře, a to pro mě bylo důležité.

Další věcí bylo, že se v kraji začalo víc mluvit o našich mikrobylinkách, což se projevilo i nárůstem koncových zákazníků, protože do té doby jsem spolupracovala spíše s B2B segmentem. To se trochu změnilo a o mikrobylinky se začali zajímat i běžní lidé a rodiny s dětmi.

Pomohlo vám ocenění otevřít dveře třeba do luxusnějších restaurací?

Ano. Mnoho restaurací má dnes koncept podpory lokálních potravin a ocenění Regionální potravina mi v tomto ohledu pomohlo se více zviditelnit jako místní výrobce. Naše bylinky jsou čerstvé a neputovaly přes půlku republiky. Společně tak podporujeme místní ekonomiku.

Plánujete se o ocenění ucházet i s nějakou jinou bylinkou?

Momentálně ne, protože dle podmínek soutěže musí hlavní surovina pocházet ze stejného kraje. A my tady nemáme žádného pěstitele, od kterého bych mohla kvalitní

semena nakupovat. Místního dodavatele mám pouze u hrášku.

Jak lidí reagují, když zjistí, že vaše farma je ve městě?

Lidé jsou nadšení, protože se sem pro čerstvou mikrozeleninu mohou zastavit třeba cestou ze školky. Pro zákazníky je velké plus, že jsme v jejich blízkosti a nemusí jezdit někam na venkov.

O vertikálním zemědělství se mluví jako o zemědělství budoucnosti. Souhlasíte s tím? Vidíte tam ten potenciál?

S tím naprosto souhlasím. Využíváme horizontální plošiny i prostor ve vertikále, díky čemuž dokážeme efektivně pěstovat větší množství plodin na malém prostoru.

Co spotřeba vody? Je farma udržitelná?

Spotřebu vody máme velmi nízkou, využíváme i dešťovou vodu. Mikrobylinky mají svá pravidla, je

to trochu jako matematika – když dáte víc nebo míň vody, tak bylinky uhynou.

U nás máme kontrolované prostředí, takže můžeme pěstovat celoročně bez ohledu na počasí a roční dobu. Zákazníci se tak mohou spolehnout, že své mikrobylinky dostanou během celého roku. Kontrolujeme množství světla, vlhkost i teplotu. Je to trvale udržitelný proces.

To zní trochu složitě, je tedy reálné, aby si člověk pěstoval výhonky sám doma?

Ano, určitě. Pokud chce člověk přidat více vitamínů do svého jídelníčku, je to skvělá možnost. Dnes už je celkem běžné mít v kuchyni bylinky v květináči, tak proč ne i mikrobylinky.

Když se ohlédnete zpět do doby, kdy jste s pěstováním začínala, udělala byste něco jinak?

Všechno bych udělala stejně, ale přála bych si, aby v hlavě nebylo tolik strachu a nedůvěry v sebe. Řekla bych si: „Všechno zvládneš, všechno se ti podaří, vyčisti si hlavu, uklidni se a všechno půjde.“ Tehdy ale nebyl nikdo, kdo by mi tohle řekl. Člověk se bohužel musí učit z vlastních chyb. [smích]

Mě moje podnikání baví, už se nechci vrátit do klasického zaměstnání. Jasně, nikdo nevíme, co bude za rok nebo za dva, ale doufám, že budu pokračovat v tom, co dělám. Baví mě dělat věci jinak, mám ráda inovace a chci posouvat možnosti v kraji, kde žiji – dělat něco, co tady ostatní ještě nedělají.

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Chceme expandovat do Německa a více spolupracovat s velkoobchody. Tím by nám odpadla nutnost

mikrobylinky sami rozvážet po restauracích a hotelech. Sortiment bylinek pořád rozšiřujeme, nyní pěstujeme okolo dvaceti druhů. A nedávno si jeden šéfkuchař objednal bylinky, které nemáme. Takže teď zrovna testujeme pěstování dalších tří druhů a uvidíme, jak to půjde. Hodně záleží na semenech a nastavení ideálních podmínek pro danou rostlinu.

Cítíte se být farmářkou?

Ano, ale ne v klasickém smyslu. Vnímám to jako začátek nové éry zemědělství.

Co byste popřála ostatním farmářkám?

Moc bych si přála, aby měly lehčí práci, protože práce v zemědělství je opravdu těžká. Přála bych jim, aby je bavilo to, co dělají. A aby byly šťastné! ■

Olga Novak – Microgreen Karlovy Vary

Je průkopnicí městského vertikálního farmaření v Karlovarském kraji, kde vybuodovala první profesionální farmu mikrobylinek. Dnes pěstuje okolo dvaceti druhů mikrobylinek, které dodává nejen šéfkuchařům, restauracím a hotelům, ale i koncovým zákazníkům. Staví na principech lokálnosti, čerstvosti a udržitelnosti. V roce 2024 získala ocenění Regionální potravina Karlovarského kraje za výhonky hrášku a její firma uspěla také v soutěži Firma roku. Vedle podnikání se aktivně věnuje podpoře žen v byznysu jako spoluzakladatelka iniciativy Podnikatelky bez hranic a inspiruje další ženy k podnikání i větší spolupráci v regionu. Před podnikáním působila v manažerských pozicích (hotelnictví, management). Má dvě dcery, pro které se snaží být dobrým příkladem.

Czech Food Expo 2026: Setkání milovníků kvalitních potravin i regionálních specialit

Czech Food Expo 2026 v Českých Budějovicích již počtvrté přilákalo milovníky kvalitních potravin a nabídlo čtyři dny plné chutí, inspirace a setkání s výrobci.

Vybrané jídlo a pití ze všech koutů Čech, setkání s výrobcí, možnost ochutnávky a nákupu i prezentace nových trendů v gastronomii – to byla hlavní lákadla čtvrtého ročníku veletrhu Czech Food Expo. Všichni, kdo ve dnech 14. až 17. května zavítali do pavilonu T1 na českobudějovickém výstavišti, měli možnost seznámit se s pestrou nabídkou držitelů prestižních ocenění Regionální potravina, Klasa nebo Bio a také navštívit prezentace kuchařských a pekařských dovedností, načerpat inspiraci a získat zajímavé recepty na přípravu nejen typicky českých pokrmů.

Letošní ročník výstavy se zaměřil na téma „Cestujeme za jídlem“ a nabídl rovněž odborné akce, například panelovou diskusi Czech Food Forum, která se zabývala významem gastronomie v cestovním ruchu i otázkou, jak dosáhnout vyššího podílu českých potravin v obchodech, veřejném stravování a institucích.

Držitelé ocenění Regionální potravina, Klasa nebo Bio představili v pavilonu T1 potraviny od pečiva,

uzenin či medu až po speciality, jako jsou pálivé omáčky, oleje, sušené maso nebo koření. V rámci vzdělávacího programu Ministerstva zemědělství „Víš, co jíš?“ určeného nejen dětem si zájemci mohli osvojit zásady bezpečného zacházení s potravinami i jejich konzumace.

Současně s národním potravinářským veletrhem Czech Food Expo se v areálu výstaviště konala i tradiční expozice Hobby, která zaujala všechny kutily a zahrádkáře. Návštěvníci si zde mohli pořídit sazenice, stromky, zahradní nábytek, dekorace, nářadí nebo zahradní techniku, případně získat pěstelské tipy a rady od zástupců Českého zahrádkářského svazu.

Více než čtyři stovky vystavovatelů na obou souběžných expozicích byly zárukou, že si každý návštěvník přišel na své. Přestože celkový výsledek ovlivnilo nepříznivé počasí v sobotu, která je z hlediska návštěvnosti tradičně nejsilnějším dnem, i tak do areálu výstaviště zavítalo více než 34 tisíc lidí. ■

Naše pole 2026: místo setkávání, sdílení zkušeností a prezentace inovací

Celostátní přehlídka Naše pole 2026 v Nabočanech na Chrudimsku se opět na dva dny stala centrem českého zemědělství a představila polní pokusy odrůd zemědělských plodin, systémy ochrany a výživy rostlin i moderní zemědělskou techniku.

Těžištěm přehlídky bylo i letos přibližně 600 polních pokusů na prezentačních políčkách, kde bylo možné přímo na místě porovnávat výsledky šlechtění různých odrůd obilnin, olejnin, okopanin i píce. Návštěvníci si mohli doslova promnout klasy v ruce a na vlastní oči posoudit, jak si jednotlivé odrůdy poradily s plevelem, chorobami i cílelou výživou.

Vedle tradičních obilnin a řepky byly zastoupeny také luskoviny, len, kmín nebo technické konopí. Představeny byly například nové odrůdy olejného lnu, jednoletý kmín a legální odrůdy konopí setého. Fialově svítící políčka svazanky, která je sice oblíbenou meziplodinou zlepšující kvalitu půdy, ale stále

častěji se využívá v rámci podpory biodiverzity do „květnatých pásů“ nebo směsí pro opylovače.

Výstava tak nabídla nejen přehled novinek, ale i inspiraci, jak reagovat na měnící se klimatické podmínky, a ukázala trendy, které budou české zemědělství ovlivňovat v následujících letech.

Velkou pozornost přitahovala také expozice zemědělské techniky. Návštěvníci si mohli zblízka prohlédnout moderní postřikovače, secí stroje, traktory i další stroje určené pro precizní zemědělství. Aktuálním tématem byly technologie a technika pro zonální aplikaci kapalných látek v porostech polních plodin. Mezi nejfotografovanější exponáty

patřil velkokapacitní postřikovací dron, který ukázal, jak rychle pronikají digitální technologie do každodenní zemědělské praxe.

Zajímavým kontrastem k moderním technologiím bylo česko-slovenské mistrovství v orbě s koňmi, které kromě divácky atraktivní podívané názorně předvedlo, jak se zemědělské postupy za poslední století proměnily.

Svůj informační stánek na přehlídce měl také SZIF. Návštěvníci se zde mohli dozvědět vše potřebné o dotacích, které fond spravuje, a přímo se poradit s jeho pracovníky. Zahájení akce se zúčastnil také generální ředitel SZIF Petr Dlouhý. ■

Vepřová krkovice s cibulovým chutney, křupavou topinkou a pečenou paprikou

**Chut' grilu bez grilu?
Jde to. Stačí pár
poctivých surovin,
přirozená chut'
kvalitního masa
a sladko-cibulový
kontrast, který vás
dostane na první
sousto.**

Možná se vám už někdy stalo, že jste dostali chut' na pořádný kus propečené krkovice, ale aktuální počasí zrovna grilování nepřálo. Pro tento případ jsme pro vás připravili recept, který se skvělé chuti grilovaného masa zcela jistě vyrovná. Použijeme v něm marinovanou vepřovou krkovicí, dva druhy cibulového chutney a pečenou papriku. Vše pak naskládáme na křupavý chléb a vznikne skvělý pokrm s pořádným kusem masa a dalšími lahodnými produkty oceněnými značkou Regionální potravina.

Cibulová pochoutka z Lužických hor od pana Petra Psoty je výborným doplňkem ke grilování. Můžete jí taktéž ozvláštňit chut' vašich oblíbených sýrů. V receptu dále hraje důležitou roli Cibulové chutney na červeném víně od výrobce Nikoleta-Maria. Toto chutney strukturou více připomíná nasekanou červenou cibuli, která je doplněná červeným vínem. Tato kombinace je ideální na hamburgery nebo steaky. Obě tyto ingredience dodají našemu receptu tu správnou chut'. ■

Ingredience:

2 ks vepřové krkovice

kváskový chléb

2 střední papriky
[červená a žlutá]

Cibulová pochoutka
z Lužických hor od Petra Psoty

Cibulové chutney na červeném
víně od Nikoleta-Maria

čerstvý libeček

sůl, pepř, olivový olej

1–2 ks červené cibule

ocet, nové koření

Postup:

1. Očištěné papriky rozpůlíme, zbavíme jádřince, osolíme, zakápneme trochou olivového oleje a pečeme na 180 stupňů, dokud jejich slupka nezačne hnědnout. Necháme vychladnout a poté je zbavíme slupky. Nakrájíme je na proužky a necháme marinovat s olivovým olejem a balzamikovým octem.
2. Očištěnou červenou cibuli nakrájíme na jemné proužky a vložíme do teplé směsi z vody, octa, cukru a soli, můžeme přidat i bobkový list a nové koření. Nálev by neměl být moc horký, měl by chutnat sladko-kyselé. Doporučujeme cibuli takto naložit den předem.
3. Nakrájíme dva krajíce chleba, zakápneme olivovým olejem a dáme péct do trouby do křupava. Na rozpálenou pánev položíme plátky krkovice a opékáme je pomalu z každé strany 2–4 minuty, podle velikosti steaku. Jakmile máte maso z obou dvou stran opečené, nechte ho dopéct v troubě přibližně po dobu 12 minut na 60–80 stupňů, než dosáhne požadované propečenosti.
4. Opečené chleby potřeme libovolně Cibulovou pochoutkou. Maso vytáhneme z trouby a necháme jej 3–5 minut odpočívat v alobale, poté jej nakrájíme na jemné plátky, osolíme a položíme na opečený chleba, přidáme pečenou papriku, Cibulové chutney na víně, a pokud máte rádi kyselý kontrast, tak i marinovanou cibuli. K tomuto pokrmu se skvěle hodí čerstvé bylinky, jako například petržel, pažitka nebo libeček, takže jimi můžete topinku dozdobit.

Ministerstvo
zemědělství

SZIF STÁTNÍ
ZEMĚDĚLSKÝ
INTERVENČNÍ
FOND

Ministerstvo zemědělství a Státní zemědělský
intervenční fond ve spolupráci s Evropskou komisí
si Vás dovolují pozvat na workshop

Politika propagace Evropské unie

9. září 2026 10:00–15:00

Ministerstvo zemědělství,
Těšnov 65/17, Praha 1

1. patro, sál č. 101

R.S.V.P.
do 31. 7. 2026
jitka.borkovcova@mze.gov.cz

Ministerstvo
zemědělství

SZIF STÁTNÍ
ZEMĚDĚLSKÝ
INTERVENČNÍ
FOND

Program

9:30–10:00	Welcome coffee
10:00–10:15	Zahájení workshopu – úvodní slovo MZe, SZIF
10:15–10:45	Politika propagace EU – <i>prezentace Evropské komise</i>
10:45–11:10	Propagační programy – současný stav a perspektivy – <i>prezentace European Research Executive Agency REA</i>
11:10–11:20	Diskuse
11:20–12:00	Politika propagace EU a její administrace v ČR – <i>prezentace MZe a SZIF</i>
12:00–13:00	Přestávka na oběd
13:00–14:00	Prezentace úspěšných programů – příklady dobré praxe „EU med – lahodný a ekologický“ – <i>prezentace Lotyšského svazu včelařů</i> „Nakopni své zdraví s čerstvým ovocem a zeleninou z EU“ – <i>prezentace Dobrého družstva (ČR)</i> „Kvalita, kterou uznává celá Evropa“ – <i>prezentace Potravinářské komory ČR</i>
14:00–14:30	Diskuse
14:30–15:00	Závěr

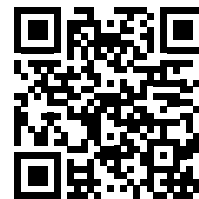
Ing. Jiří Felčárek

ředitel Odboru kanceláře ministra
Ministerstvo zemědělství

Ing. Robert Zavadil

ředitel Odboru společné organizace trhů
Státní zemědělský intervenční fond

Chystáme

Vybrané akce Celostátní sítě pro venkov (více na szif.gov.cz/cs/venkov a na regionálních odborech, termíny se ještě mohou měnit):

Regionální odbor	Název akce	Typ akce	Termín
Brno	Exkurze Rakousko – sdílení zkušeností s výzkumným ústavem HBLFA Raumberg-Gumpenstein	Exkurze zahraniční	1.–3. 7. 2026
Opava	Osoblažení	Prezentační aktivita	25. 7. 2026
Olomouc	Exkurze po projektech PRV jen kousek za hranicemi – Slovensko	Exkurze zahraniční	11.–13. 8. 2026
Brno	Místní produkce a zdravá škola – spolupráce a podpora krátkých dodavatelských řetězců (Vlasatice)	Workshop	18. 8. 2026
Opava	Pardubická jiskra pro náš venkov	Exkurze ČR	18.–20. 8. 2026
Olomouc	Lokální produkty pro školní jídelny	Seminář	25. 8. 2026
Brno	Místní produkce a zdravá škola – spolupráce a podpora krátkých dodavatelských řetězců (Strážnice)	Workshop	26. 8. 2026
Praha	Jak jsme na tom v SZP	Seminář s workshopem a exkurzí	26.–27. 8. 2026
Brno	Místní produkce a zdravá škola – spolupráce a podpora krátkých dodavatelských řetězců (Tišnov)	Workshop	27. 8. 2026
Brno	Místní produkce a zdravá škola – spolupráce a podpora krátkých dodavatelských řetězců (Břeclav)	Workshop	28. 8. 2026
Praha	Slavnosti chmele Kolečovice	Prezentační aktivita	29. 8. 2026

